

Марченко Т.А.,
к.філол.н., доцент,
Сумський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ КУРСУ «УКРАЇНОЗНАВСТВО» СТУДЕНТАМИ-ІНОЗЕМЦЯМИ

Summary: The article deals with the problem of studying the special subject “Ukrainian Studies” at Sumy National Agrarian University. It describes the advantages of learning different topics in the process of foreign student’s adaptation to Ukrainian culture and mentality. Some methods had also been analyzed in this article.

Key words: foreign students, Ukrainian Studies, adaptation, student’s project, lecture and practical classes, society, traditions, African countries.

Глобалізаційні процеси в освітній сфері спричиняють обмін студентами всього світу. Українські університети, що прагнуть у майбутньому стати європейськими, - не винятки.

Навчання іноземних студентів в Україні супроводжується постійною потребою в їхній адаптації до умов проживання та навчання. Складності виникають з різних причин (культурних, релігійних, побутових тощо).

У Сумському національному аграрному університеті курс «Українознавство» вивчають студенти I курсу факультету економіки та менеджменту, які є жителями африканських країн (Замбія, Зімбабве, Нігерія) та Туреччини.

Для цієї категорії студентів англійська мова – мова постійного спілкування та навчання, проте акцентні особливості ускладнюють розуміння їх мови (як, власне, й мови викладача), але лише протягом першого-другого заняття.

Навчальна дисципліна «Українознавство», хоча й обмежена кількістю академічних годин (складається із 9 лекційних, на яких розкриваються теми з історії, культури, соціально-політичного життя українців, а також проводяться дискусії з цікавих для студентів-іноземців питань, та 9 практичних занять, де студенти самостійно готують матеріал відповідно до певної епохи розвитку українського суспільства), проте допомагає студентам-іноземцям у загальних

рисах зрозуміти ментальність того суспільства, де вони перебувають протягом свого навчання.

Тематика лекційного матеріалу така:

- Lecture 1. The Subject of Ukrainian Studies;
- Lecture 2. The Time of Hetmanate. The Peculiarities of Ukrainian Studies Development;
- Lecture 3. XIX century: Ukrainian Glory and Ukrainian Disaster;
- Lecture 4. Ukraine in the XX century (part I);
- Lecture 5. Ukraine in the XX century (part II). Ukrainian Soviet Social Republic;
- Lecture 6. Ukrainian Language;
- Lecture 7. Ukrainian Science;
- Lecture 8. Ukrainian Traditions;
- Lecture 9. Ukrainian Folklore. Ukrainian Cuisine and Costume.

Практичні заняття є логічним продовженням лекційних: питання, які не було обговорено впродовж лекції, підіймаються або викладачем, або, власне, студентами. Для активізації попередніх знань кожне практичне заняття починається із тесту, що складається із 20 запитань, розкритих на лекційному занятті.

Протягом підготовки до практичних занять студенти-іноземці за допомогою різних джерел добирають інформацію та готують доповіді на обрані теми, а також теми, запропоновані викладачем. Іноді до підготовки однієї теми залучались декілька студентів, що забезпечувало якіснішу підготовку, а також сприяло формуванню творчої та дружньої атмосфери протягом занять, а також прагненню студентів відзначитися, перемогти.

Особливу цікавість у студентів-іноземців викликають історичні персоналії (княгиня Ольга, Іван Мазепа, Богдан Хмельницький, Іван Сірко, Тарас Шевченко та ін.), оскільки у власній історії та культурі є люди, що також уособлюють націю в цілому, є гордістю країни.

Часто при проведенні заняття студенти проводять історичні паралелі, це особливо стосується таких тем як «Голодомор в Україні» - «Проблема нестачі

їжі в африканських країнах»; «Побут та звичаї різних етнічних груп України» - «Побут сільського та міського населення Африки»; «Територіальне розмежування України в різні століття» - «Природні заповідники Африки: Замбія та Зімбабве», «Українська абетка» - «Мова ігбу» тощо.

Важливим є також вивчення студентами-іноземцями курсу «Історія України», який формує базу для сприйняття матеріалу з курсу «Українознавство». Постійна робота кураторів академічних груп (екскурсії, вшанування українських свят, традицій, проведення бесід з різних тем, приготування страв української кухні, відвідування гуртка українського народного танцю тощо) є невід'ємною складовою навчального процесу.

Студентам обов'язково пояснювалися критерії оцінювання результатів роботи (кількість модулів, як підготувати самостійну роботу, її обсяг, оформлення звіту із самостійної роботи, період проходження атестації, підведення підсумків, можливості додатково додати або перездати ту чи іншу тему, додаткове оцінювання понаднормової роботи, різниця в європейському та українському типах оцінювання знань тощо), мотивувалося вивчення того чи іншого матеріалу, пропонувалися різні види звітності (реферат, доповідь, презентація, дискусія тощо).

Студенти, які успішно опанували курс «Українознавство», мали відмінні результати (100 балів, при формі складання «залік»), а також швидше адаптувалися до умов проживання в Україні.

Завдячуючи вивченню курсу «Українознавство», іноземні студенти ближче знайомляться із духовною культурою українців, сприймають оточуюче середовище дружньо, швидше йдуть на контакт із українськими студентами, прагнуть продовжити вивчення культури, історії, науки України. Вдало донесена інформація сприяє залученню інших студентів-іноземців до навчання в нашому університеті.